

ODPIS

Sygn. akt VIII U 971/16

WYROK

W IMIENIU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 października 2017 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie : Przewodniczący SSO Maciej Nawrocki

Protokolant p.o. stażysty Laura Karnaś

po rozpoznaniu w dniu 24 października 2017 r. w Poznaniu

odwołania (...) **Sp. z o.o.**

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P.

z dnia (...). nr (...),

znak: (...)

w sprawie (...) **Sp. z o.o.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P.

o wysokość stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe

- 1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że stwierdza brak podstaw do podwyższenia stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe w roku składkowym obejmującym okres od dnia 1 kwietnia 2014 roku do dnia 31 marca 2015 roku,**
- 2. zasądza od pozwanego organu rentowego na rzecz odwołującej spółki kwotę 7.200 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.**

SSO Maciej Nawrocki

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29 marca 2016 r., nr (...), znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P., na podstawie art. 34 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1773; dalej: ustawa wypadkowa) oraz art. 83 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1778 ze zm.; dalej: ustawa o sus), stwierdził, że stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe obowiązującą płatnika składek (...) Sp. z o.o. w roku składkowym obejmującym okres od dnia 1 kwietnia 2014 r. do dnia 31 marca 2015 r. podwyższa się o 50%.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, iż w związku z przekazaniem informacji ZUS IWA za trzy kolejne lata kalendarzowe (2011, 2012 i 2013) została ustalona stopa procentowa składki na ubezpieczenie wypadkowe na okres od dnia 1 kwietnia 2014 r. do dnia 31 marca 2015 r. w wysokości 1,80% podstawy wymiaru. Dnia 7 marca 2016 r. płatnik

składek złożył korektę dokumentu ZUS IWA za 2013 r. wskazując 5 jako liczbę poszkodowanych w wypadkach przy pracy ogółem. Wobec powyższego stopa na ubezpieczenie wypadkowe została ponownie przeliczona i wynosi 2,00%, zgodnie z zawiadomieniem z dnia 13 marca 2016 r. Ponieważ stopa ta jest wyższa od wykazywanej przez płatnika w dokumentach rozliczeniowych od dnia 1 kwietnia 2014 r. do dnia 31 marca 2016 r., to stopa została podwyższona o 50% i wynosi 3,00% podstawy wymiaru. /vide decyzja w aktach ZUS/

Dnia 4 maja 2016 r., w formie i terminie przewidzianym prawem, płatnik składek **(...) Sp. z o.o.** (dawniej: (...) Sp. z o.o.), złożył odwołanie od powyższej decyzji, wnosząc o jej zmianę oraz zasądzenie od pozwanego organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu spółka podniosła, iż skutek przeprowadzonej kontroli, organ rentowy sporządził protokół kontroli, w którego treści zaznaczono, iż płatnik składek w deklaracji ZUS IWA za rok 2013 podał trzy wypadki w pracy. Natomiast zgodnie z rejestrem wypadków w roku 2013 miało miejsce 5 wypadków przy pracy. W trakcie kontroli płatnik składek sporządził informację ZUS IWA, którą przekazał do organu rentowego. W ocenie odwołującej wskazanie nieprawidłowej liczby wypadków przy pracy było spowodowane omyłką, co winno się rozpatrywać w kategorii „nieprawidłowych”, a nie „nieprawdziwych” danych. Nie było także zawinione przez płatnika. /vide odwołanie k. 2-7 akt/

W odpowiedzi na odwołanie, organ rentowy wniósł o jego oddalenia, przytaczając argumentację prawną i faktyczną zaprezentowaną w zaskarżonej decyzji; nadto wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. /vide odpowiedź na odwołanie k. 10-11 akt/

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) Sp. z o.o. z dniem 7 maja 2002 r. została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego, rejestru przedsiębiorców pod numerem (...). Siedziba spółki znajduje się S. przy ul. (...). Prezesem zarządu jest R. K..

Przedmiotem działalności spółki jest m.in. produkcja metalowych elementów konstrukcyjnych, produkcja urządzeń wytwarzających i wykorzystujących energię mechaniczną, budownictwo ogólne i inżynieria lądowa, rozbiórka i burzenie obiektów budowlanych, wynajem sprzętu budowlanego i burzącego.

dowód: odpis KRS w aktach organu rentowego

Spółka miała dwa zakłady: w S. i w R.. Na przełomie lat 2012 / 2013 cała produkcja została przeniesiona do R., a w siedzibie w S. pozostawiono wyłącznie administrację, kadry i płace. W późniejszym okresie do R. przeniesiono także dział handlowy, dział techniczny i dział badawczo-rozwojowy.

W spornym okresie, aż do kwietnia 2015 r. obsługę księgową płatnika składek prowadziła główna księgową E. S.. Natomiast zadaniami służby BHP, w tym sprawami związanymi z wystąpieniem wypadku przy pracy, w tym prowadzeniem rejestru wypadków przy pracy oraz chorób zawodowych, zajmowała się firma (...) na podstawie umowy o świadczenie usług z dnia 18 lutego 2010 r.

W razie wystąpienia wypadku przy pracy firma (...) sporządzała protokół powypadkowy, który następnie był przekazywany R. S., zastępcy głównej księgowej. Następnie na podstawie takie przygotowanego protokołu powypadkowego, R. S. przygotowywał dokumenty zgłoszeniowe do ZUS dotyczące wypłaty pracownikowi zasiłku w związku wypadkiem przy pracy, a także dokumenty roczne ZUS IWA na podstawie informacji o zasiłkach chorobowych z tytułu wypadku przy pracy wypłaconych w poprzednim roku. Natomiast w przypadku domagania się przez pracownika wypłaty jednorazowego odszkodowania, R. S. przekazywał do organu rentowego dokumentację powypadkową przygotowaną przez firmę (...).

Zdarzało się, że pracownik, który uległ wypadkowi przy pracy, wypadek ten zgłaszał ze znacznym (nawet kilkumiesięcznym) opóźnieniem, wskutek czego za okres niezdolności do pracy otrzymywał wynagrodzenie i zasiłek chorobowy w wysokości 80%, zamiast w wysokości 100%. Taka sytuacja miała miejsce w odniesieniu do R. D., W.

N. i Z. Ł.). Wówczas R. S. sprawdzał, czy wypadek przy pracy miał miejsce i na tej podstawie dokonywał korekty w dokumentacji.

dowód: zeznania świadków: E. S. (k. 75), M. T. (k. 75), A. B. (k. 75), M. G. (k. 75), R. S. (k. 119), umowa z dnia 18.02.2010 r. wraz z załącznikiem i aneksem (k. 30-31, 32-33, 34)

Dnia 30 stycznia 2014 r. płatnik składek złożył deklarację ZUS IWA za rok 2013 r. wykazując 3 poszkodowanych w wypadkach przy pracy.

Zawiadomieniem z dnia 16 marca 2014 r. organ rentowy poinformował płatnika składek, iż w oparciu o przedłożone w latach 2011-2013 deklaracje, stopa procentowa składki na ubezpieczenie wypadkowe za okres od dnia 1 kwietnia 2014 r. do dnia 31 marca 2015 r. wynosi 1,80% podstawy wymiaru.

dowód: dokumenty w aktach organu rentowego

W okresie od dnia 22 lutego 2016 r. do dnia 31 marca 2016 r. organ rentowy prowadził w odwołującej spółce kontrolę, której przedmiotem była m.in. prawidłowość i rzetelność obliczania składek na ubezpieczenia społeczne oraz innych składek, do których pobierania zobowiązany jest zakład oraz zgłaszanie do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego. Kontrolą objęto okres od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2015 r.

Dnia 7 marca 2016 r. płatnik składek złożył korektę dokumentu ZUS IWA za 2013 r., podając, że liczba osób poszkodowanych w wypadkach przy pracy wynosi 5.

Dniu 31 marca 2016 r. organ rentowy sporządził protokół kontroli. W punkcie oznaczonym 1.3.3. organ rentowy zaznaczył, iż płatnik składek obliczał składkę na ubezpieczenie wypadkowe w okresie od stycznia 2013 r. do marca 2015 r. w wysokości 1,80% podstawy wymiaru składek, a w okresie od kwietnia 2015 r. do grudnia 2015 r. w wysokości 2,00% podstawy wymiaru. Zakład ustalił także, iż w deklaracji ZUS IWA za rok 2013 płatnik podał 3 wypadki w pracy, a zgodnie z rejestrem wypadków w 2013 r. miało miejsce 5 wypadków przy pracy. Organ rentowy zaznaczył przy tym, iż w trakcie kontroli płatnik składek sporządził informacje ZUS IWA, która przekazał do ZUS.

dowód: protokół kontroli (k. 35-47)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych wyżej dowodów.

Sąd uznał za w pełni wiarygodne **dokumenty** zgromadzone w aktach sprawy oraz w aktach pozwanego organu rentowego. Dokumenty te zostały sporządzone przez osoby do tego powołane w ramach przysługujących im kompetencji oraz w przewidzianej prawem formie. Ich treść ani forma nie były kwestionowane przez strony procesu, a Sąd nie znalazł podstaw, by czynić to z urzędu.

Podstawą dokonanych ustaleń faktycznych Sąd uczynił również znajdujące się w aktach kserokopie dokumentów, albowiem zawarte w nich informacje nie były kwestionowane przez żadną ze stron postępowania, co pozwoliło na potraktowanie tychże kserokopii jako dowodów pośrednich istnienia dokumentów o treści im odpowiadającej.

Za wiarygodne Sąd uznał **zeznania świadków**: E. S., M. T., A. B., M. G. i R. S.. Powyższe zeznania są logiczne, spójne i wewnętrznie się uzupełniają. Sąd nie znalazł podstaw do kwestionowania w/w zeznań, zwłaszcza, że znajdują one swoje potwierdzenie w zebranych w sprawie dokumentach. Świadkowie potwierdzili, iż dokumentacja powypadkowa była sporządzana przez firmę (...), z którą płatnik składek ma zawartą umowę o świadczenie usług od 2010 r. Nieraz zdarzało się, że dokumentacja wypadkowa dotycząca dwóch lub więcej pracowników była przekazywana w jednej teczce, co prowadziło do przeoczenia i zasiłek chorobowy z tytułu wypadku przy pracy był wypłacany tylko jednemu pracownikowi. Ponadto w 2013 r. cały zakład produkcyjny został przeniesiony do R., a cały oddział kadr i płac pozostał w siedzibie spółki w S.. Wpłynęło to na efektywność przekazywania informacji pomiędzy działem produkcyjnym a oddziałami administracyjnymi.

Sąd zważył, co następuje:

Kwestią sporną było to, organ rentowy zasadnie podwyższył o 50% stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe obowiązującą płatnika składek w roku składkowym obejmującym okres od dnia 1 kwietnia 2014 r. do dnia 31 marca 2015 r.

Zgodnie z art. 34 ust. 1 ustawy wypadkowej (w brzmieniu obowiązujący do dnia 31 marca 2017 r.), jeżeli płatnik składek nie przekaze danych lub przekaze nieprawdziwe dane, o których mowa w art. 31, co spowoduje zniżenie stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe, Zakład ustala, w drodze decyzji, stopę procentową składki na cały rok składkowy w wysokości 150% stopy procentowej ustalonej na podstawie prawidłowych danych. Płatnik składek zobowiązany jest opłacić zaległe składki wraz z odsetkami za zwłokę.

Ustawą z dnia 16 grudnia 2016 r. o zmianie niektórych ustaw w celu poprawy otoczenia prawnego przedsiębiorców (Dz. U. z 2016 r., poz. 2255; dalej: ustawa z dnia 16.12.2016 r.) wprowadzono zmiany w ustawie wypadkowej nadając nowe brzmienie art. 34. Zgodnie z nową treścią tego przepisu Zakład ustala, w drodze decyzji, stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe na cały rok składkowy w wysokości 150% stopy procentowej ustalonej na podstawie prawidłowych danych, jeżeli płatnik składek nie przekaze informacji, o której mowa w art. 31 ust. 6, albo korekty tej informacji w terminie 14 dni od otrzymania wezwania Zakładu, a stopa procentowa ustalona na podstawie nieprawidłowych danych przekazanych przez płatnika składek lub wykazywana przez płatnika składek w dokumentach rozliczeniowych była zniżona w stosunku do ustalonej na podstawie prawidłowych danych. Ponadto sankcja ta jest przewidziana również dla tych płatników, którzy w danym roku składkowym wykazywali w dokumentach rozliczeniowych zniżoną stopę procentową i nie złożyli dokumentów rozliczeniowych korygujących w terminie 14 dni od otrzymania wezwania Zakładu.

Zgodnie z art. 31 ustawy z dnia 16.12.2016 r., do postępowań w sprawach, o których mowa w art. 34 ustawy zmienianej w art. 14 [tj. ustawy wypadkowej], wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się art. 34 ustawy zmienianej w art. 14 [tj. ustawy wypadkowej], w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Stan faktyczny relewantny dla oceny zasadności odwołania w kontekście nowelizacji art. 34 ustawy wypadkowej był bezsporny – płatnik składek podał w deklaracji za 2013 r. niezgodną z rzeczywistością liczbę osób poszkodowanych w wypadkach przy pracy. Jednakże po stwierdzeniu tego faktu przez organ rentowy w toku kontroli prowadzonej od dnia 22 lutego 2016 r., płatnik składek niezwłocznie skorygował te dane już dnia 7 marca 2016 r. (czternastego dnia od rozpoczęcia kontroli), składając korektę deklaracji ZUS IWA, a więc jeszcze przed uprawomocnieniem zaskarżonej decyzji. Te okoliczności faktyczne oznaczają, że w tej sytuacji, stosując przepis art. 34 ust. 1 i 2 ustawy wypadkowej w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 16.12.2016 r., nie powstały warunki do zastosowania sankcji podwyższenia stopy procentowej w następnym roku składkowym.

Jeśli idzie o wykładnię przepisu przejściowego, tj. art. 31 ustawy z dnia 16.12.2016 r., to Sąd w pełni podzielił argumentację prawną przedstawioną przez płatnika składek w piśmie z dnia 18 kwietnia 2017 r. (k. 112-114). Sprawę, w której organ rentowy wydał decyzję, ale decyzja została zaskarżona do Sądu i jest nieprawomocna (prawomocny wyrok nie zapadł), należy w rozumieniu art. 31 ustawy z dnia 16.12.2016 r. uważać za sprawę wszczętą i niezakończoną. Taką też interpretację omawianego zagadnienia przedstawił Sąd Apelacyjny w Lublinie w uzasadnieniu wyroku z dnia 26.07.2017 r. (AUa 12/17, LEX nr 2340296).

Mając powyższe na względzie, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc oraz cytowanych przepisów prawa materialnego, Sąd zmienił zaskarżoną decyzję, w ten sposób, że stwierdził brak podstaw do podwyższenia stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe w roku składkowym obejmującym okres od dnia 1 kwietnia 2014 r. do dnia 31 marca 2015 r. – punkt 1. wyroku.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 w zw. z art. 99 kpc oraz w zw. z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. 2015 poz. 1804)

w brzmieniu obowiązującym do dnia 26 października 2016 r., biorąc pod uwagę wartość przedmiotu sporu mieszczącą się w przedziale pomiędzy 50.000 zł a 200.000 zł (według odwołującej spółki 61.606 zł – por. pismo z dnia 13.12.2016 r., k. 83-88; według organu rentowego 73.534 zł – por. pismo z dnia 30.12.2016 r., k. 106).

Mając powyższe na względzie, Sąd zasądził od pozwanego organu rentowego na rzecz odwołującej spółki kwotę 7.200 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego – punkt 2. wyroku.

/-/ Maciej Nawrocki